

Een openhartig
gesprek met...

ABBIE CHALGOUM

‘Ik ben ontzettend trots op mijn moeder’

In Milouda vertelt Abbie Chalgoum het verhaal van zijn moeder. Een leven in armoede en vol geweld. Op haar veertiende trouwde ze in Marokko met een volbloedneef en volgde hem later naar Nederland. Eenzaamheid, machteloosheid en gevoelens van schuld voerden jarenlang de boventoon. Toch bleef ze hopen op betere tijden. Abbie bewondert haar moed en ongekende kracht. >

N

‘Mijn moeder is een echte storyteller’

Na de lancering van zijn eerste autobiografische boek *Ik blijf bij je* zei de moeder van Abbie: ‘Als ik kon schrijven, dan had ik mijn verhaal ook opgeschreven’. Zo ontstond het idee voor *Milouda*. “Het leek mij interessant om haar leven, en voor een deel ook het mijne vanuit haar perspectief op te schrijven.”

Milouda Chalgoum (78) werd geboren in een afgelegen Marokkaans bergdorp waar armoede het leven bepaalde. Ze trouwde op zeer jonge leeftijd met haar neef en trok bij haar schoonfamilie in. Het leven met Achmed viel haar zwaar. Ze hoopte op betere tijden zodra het echtpaar naar Marrakesh zou verhuizen. Helaas werd de situatie nog slechter: Achmed gebruikte geen woorden om zich te uiten, maar geweld. Hij werd met de jaren steeds agressiever. Op een bepaald moment vertrok hij via Frankrijk naar Nederland om geld te verdienen. *Milouda* bleef achter in armoede. Het geld dat hij verdiende ging niet naar haar, maar naar zijn oudste broer. Uiteindelijk liet Achmed zijn vrouw en hun zeven kinderen overkomen. “Mijn moeder hoopte dat het nu eindelijk allemaal beter zou worden, maar het ging van kwaad tot erger. Mijn vader veranderde niet, hij werd nog gemener.”

Abbies moeder zocht telefonisch hulp bij

familieleden in Marokko en vertelde hoe Achmed haar en de kinderen zowel fysiek als geestelijk mishandelde. Zijn gedrag werd vergoelijkt. “Ze moest maar geduld hebben, het was vast de stress van de emigratie. Mams sprak ook met de oudste broer van mijn vader. Hij zei letterlijk: ‘Wie niet luisteren wil, moet voelen’. Ze stond er helemaal alleen voor.”

LEZEN EN SCHRIJVEN

Milouda koos ervoor om zichzelf weg te te cijferen en de kinderen zo goed mogelijk tegen hun vader te beschermen. Achmed verlaten was geen optie. “Ze wist niet waar ze heen kon gaan met zeven kinderen. Ze was financieel afhankelijk van hem en sprak de taal niet. Bovendien kan mijn moeder niet lezen en schrijven. Mams probeerde ons in de loop der jaren één voor één op een veilige plek te krijgen. Nadat ook de jongste uit huis ging, vijfenveertig jaar na haar trouwdag, heeft mijn moeder haar spullen gepakt en is met hulp van ons vertrokken. Ongelooflijk stoer van haar.”

Achmed is anderhalf jaar later met zijn ziel onder zijn arm teruggekeerd naar Marokko en daar hertrouwd. “Na het schrijven van mijn eerste boek in 2021 heb ik geprobeerd

gesprekken met mijn vader te voeren over mijn jeugd. Niet per se beschuldigend, maar meer vragend. Ik wilde van hem weten of hij spijt had van bepaald gedrag. Die gesprekken bleken zinloos, het lag altijd aan de ander, aan mij, aan mijn moeder. Er viel hem niets te verwijten. Hij wil niet begrijpen dat hij onderdeel was van het probleem. Het was natuurlijk niet makkelijk voor mijn vader om een leven in Nederland op te bouwen, en plots ook verantwoordelijk te zijn voor een vrouw en zeven kinderen. Alleen is geweld nooit een oplossing. Hij explodeerde op momenten dat hij de woorden niet kon vinden en ik implodeerde. Begrijp me goed ik hou zielsveel van mijn moeder, maar door bij hem te blijven ben ik hiermee opgegroeid. De pakken slaag en de mentale mishandelingen waren onderdeel van de opvoeding en van liefde, dacht ik. Ik wist niet beter.”

CONSTANTE ANGST

Abbie heeft in zijn leven veel last ondervonden van zijn gewelddadige jeugd. Hij vocht jarenlang tegen angststoornissen en depressie, en ontwikkelde een drankverslaving. In 2013 probeerde hij tot twee keer toe een einde aan zijn leven te maken. “Om als kind op te groeien met terreur en daar niet over kunnen praten, is verschrikkelijk. Ik liep altijd op mijn tenen en was constant angstig. Stiekem hoopte ik

dat op school een onderwijzer zou zien dat ik fysiek mishandeld werd. Ik zat onder de blauwe plekken. Niet om mijn vader bij ons weg te laten halen, maar om het geweld te stoppen. Ik ging ook niet minder van hem houden, maar minder van mezelf. Het lag aan mij, ik verdiende die klappen blijkbaar. Ik toonde iedereen om mij heen hetgeen zij in mij zagen, in plaats van wie ik werkelijk was." Als hij in de spiegel kijkt ziet Abbie zijn vader. Hij lijkt qua uiterlijk sprekend op hem. Innerlijk zijn er weinig overeenkomsten. "Ik lijk op mijn vader, maar ben hem gelukkig niet. Ik voed mijn kinderen totaal anders op. Dat heb ik wel moeten leren. Dagelijks sta ik stil bij wat ik mijn kinderen meegeef. Tegen ze zeggen dat ik van ze houd bijvoorbeeld is voor mij niet vanzelfsprekend. Mijn partner is Nederlandse, ik heb veel van haar overgenomen en eigen gemaakt. Voorlezen, schoolgesprekken voeren of naar dansvoorstellingen gaan, ik doe dat wel. Ik ben er voor ze en hoop dat ze altijd met mij zullen delen wat hen bezighoudt. Ik ben me zeer bewust van wat ik heb gemist in mijn

jeugd en weet wat dat met mij heeft gedaan. Dat gaat mijn kinderen niet overkomen. Je hebt als mens altijd de keus om het anders te doen dan je ouders. Ik kies ervoor het geweld niet door te geven."

VERGEVEN

Abbie is enorm trots op zijn moeder dat zij na vijfenvierig jaar ellende de kracht heeft weten op te brengen om bij haar man weg te gaan. "Het was genoeg geweest, ze koos voor zichzelf. Mams ziet nu na jaren van overleven wat het geweld met ons heeft gedaan. Daar zit haar pijn grotendeels. Ze vraagt zich af of ze niet eerder had moeten vertrekken. Gelukkig kunnen we dat nu wel met elkaar bespreken. Wij kinderen begrijpen haar onmacht. Ze had in die tijd geen keus, geen netwerk om op terug te vallen. Ook kende ze niet het bestaan van blij-van-mijn-lijfhuizen. Daarnaast vreesde ze dat haar kinderen haar afgenomen zouden worden als ze haar man verliet. Mams moest het allemaal alleen oplossen." Als kind nam Abbie het zijn moeder kwalijk,

dat ze haar kinderen niet verdedigde. "Ze zag dat we werden geslagen, waarom greep ze niet? Door de gesprekken die we later voerden ben ik haar veel beter gaan begrijpen. Ze heeft haar best gedaan, ik heb haar vergeven." Zijn vader vergeven lukt hem niet. "Ik hoopte als kleine jongen altijd dat hij zou veranderen. Misschien zou hij ooit tegen me zeggen hoe trots hij op me is of dat hij van me houdt, maar dat gebeurde niet. Vergeving heb ik los moeten laten, hij verandert niet. Uiteindelijk is het me gelukt dit te accepteren door zelf te veranderen en de hoop los te laten. Hij is zoals hij is. Ik ga verder met mijn leven."

PIJNLIJK EN MOOI

Voor het schrijven van het boek *Milouda* voerde Abbie meerdere gesprekken met zijn moeder. Hij wilde haar leven reconstrueren, beleven en begrijpen, hij wilde onder haar huid kruipen. "Het is meer dan luisteren. Ik ben een 'method actor', ik moet het ook voelen." Zo kon hij zich verplaatsen in wat zij zag en ervoer en waar ze op hoopte. "Dat

was nodig om haar leven goed op papier te krijgen. Sommige verhalen waren pijnlijk en anderen juist mooi."

Hij wist weinig van haar jeugd. Naar aanleiding van vragen begon ze te vertellen. In de stiltes die vielen kon hij merken wanneer het gesprek haar raakte. Bijvoorbeeld als ze sprak over de fysieke mishandelingen en ook als het ging over de armoede die Milouda als kind had gekend. Ze kon niet naar school en er was vaak geen eten. "Mams was de oudste en moest bij de burens om brood vragen terwijl die zelf ook niets hadden. Ze schaamde zich vreselijk. Op haar veertiende ging ze trouwen, een kind nog, en het huis uit. Ze miste haar moeder en moest heel snel volwassen worden. Mams bleef maar hopen dat er later betere tijden zouden aanbreken. Het pijnlijke tijdens de gesprekken was dat zij en ik beide wisten dat die niet gingen komen."

Abbie zat gekluisterd aan haar lippen als ze vertelde over de bezoeken aan Marrakesh. "Ik heb het talent om verhalen te vertellen echt van mijn moeder. Zij is een storyteller en kan ook nog prachtig zingen." Achterop de brommer bij haar vader bezocht Milouda de grote stad. Tot in de details beschreef ze die gelukkige momenten aan Abbie, de drukte in het centrum, de geuren en kleuren. "Ik waande mezelf in Marrakesh, zo mooi kon ze erover vertellen." Ook deelde Milouda met hem de gesprekken die zij vroeger met haar moeder had over het geloof en mythologie, en de verhalen die al generaties lang van moeder op dochter overgaan. "Ik vind het ontzettend belangrijk om die weer door te geven aan mijn dochter."

EENZAAMHEID DOORBREKEN

De schrijver heeft het boek in eerste instantie geschreven voor zichzelf om het verhaal van zijn moeder beter te begrijpen. Het boek is uiteraard ook voor zijn broers en zussen, zijn kinderen en in de toekomst wellicht voor zijn kleinkinderen. "Als mijn moeder er straks

'Ongelooflijk hoe mijn moeder heeft geleden'

niet meer is, kan ik laten zien wat voor een ongelooflijk sterke vrouw ze was. Wat voor ellende ze heeft moeten doorstaan, hoe ze ervoor heeft gekozen om dit te doorbreken en uiteindelijk besloot hier ook nog over te spreken. Ik ben trots dat haar verhaal nu op papier staat."

Hij hoopt dat andere vrouwen in soortgelijke situaties zich in het verhaal van Milouda zullen herkennen. "Dit boek is voor vrouwen die nog steeds in die hel zitten. Je hoeft niet in die situatie te blijven. Kies voor jezelf en trek aan de bel, deze ellende gaat niet vanzelf stoppen. Het verhaal van mijn moeder laat zien dat je eruit kunt komen. Het begint allemaal met het opbouwen van een netwerk van mensen die te vertrouwen zijn. Alleen gaat het je niet lukken." Abbie schrijft om anderen te helpen. Volgens hem geven dit soort verhalen hoop. "Ik weet wat een gewelddadige jeugd met mij heeft gedaan, dat gun ik niemand. Ik heb het doorleefd, hopelijk geeft mijn verhaal anderen inzicht. Wat mij heeft geholpen of wat mijn moeder heeft geholpen, kan jou misschien ook helpen. Na afloop van de voorstelling die ik maakte naar aanleiding van mijn eerste boek *Ik blijf bij je* raakte ik vaak in gesprek met bezoekers. Wildvreemde mensen herkenden zich in mijn verhaal, dat werkte zo helend. Het heeft mijn eenzaamheid doorbroken." ★

OVER ABBIE CHALGOUM

Schrijver, acteur en presentator Abbie Chalgoum (46) woont met zijn gezin in Haarlem. Hij geeft lezingen over mentale veerkracht en speelde zichzelf in de monoloog 'Ik blijf bij je' naar aanleiding van zijn eerste boek. Een persoonlijk verhaal over opgroeien tussen twee culturen, huiselijk geweld, identiteit en mentale gezondheid. Momenteel is hij te zien in de bioscoopfilm *Joe Speedboot*.

Abbie Chalgoum – *Milouda*, uitgeverij Prometheus. 239 pagina's, 22,99 euro.